

Betænkning afgivet af Arbejdsmarkedsudvalget den 1. marts 2006

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og lov om aktiv socialpolitik

(Pligt for unge under 25 år til at tage en uddannelse, supplerende af udlændinges integrationskontrakter, tilbud til kontant- og starthjælpsmodtagere, som ikke er blevet aktiveret det seneste år, gentagen aktivering, særlig integrationsindsats, bortfald af kontanthjælp til hjemmegående ægtefælle og afskaffelse af ægtefællertilægget, styrket sygeopfølgning over for kontant- og starthjælpsmodtagere og ændring af refusionsbestemmelserne for kontanthjælp m.v.)

[af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 10 ændringsforslag til lovforslaget. Beskæftigelsesministeren har stillet ændringsforslag nr. 1, 2 og 6-10, og Det Radikale Venstres medlem af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 3-5.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 30. november 2005 og var til 1. behandling den 15. december 2005. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Arbejdsmarkedsudvalget.

Sammenhæng med andet lovforslag

Lovforslaget udgør sammen med lovforslag L 93, der behandles i Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik, udmøntningen af regeringens integrationsplan »En ny chance til alle«.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 5 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og beskæftigelsesministeren sendte den 19. oktober 2005 dette udkast til udvalget, jf. alm. del – bilag 24. Den 30. november 2005 sendte beskæftigelsesministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget. Integrationsministeren sendte den 6. december 2005 høringssvar og høringsnotat vedrørende L 93 til udvalget. Den 6. december 2005 sendte integrationsministeren UNHCR's høringssvar på engelsk og den 20. december 2005 dette høringssvar i dansk oversættelse samt et notat herom til udvalget.

Teknisk gennemgang

Den 12. januar 2006 blev der afholdt et fælles møde mellem udvalget og Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik, hvor beskæftigelsesministeren og integrationsministeren samt embedsmænd foretog en teknisk gennemgang af lovforslaget og L 93.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 46 spørgsmål til beskæftigelsesministeren og 2 spørgsmål til undervisningsministeren til skriftlig besvarelse, som disse har besvaret. Nogle af udvalgets spørgsmål og ministrenes svar herpå er optrykt i bilag 2 til betænkningen.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, DF og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af beskæftigelsesministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (S) vil stemme hverken for eller imod lovforslaget. Men mindretallet vil stemme for de stillede ændringsforslag.

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget vil gerne være med til at sikre ordentlig integration. Socialdemokratiet vil gerne være med til at stille krav til både indvandrere og danskere. Socialdemokratiet vil gerne være med til at stille krav til kontanthjælpsmodtagere, der har mulighed for at leve op til vores krav om at tage en uddannelse, deltage i danskundervisning, deltage i aktivering eller at tage et arbejde. Men Socialdemokratiet vil ikke være med til at stille urimelige krav til svage mennesker, der ikke har mulighed for at kunne klare de krav, som vi stiller dem over for. Integrationspolitikken skal indeholde både pligter og rettigheder – og den skal være rimelig og fair.

Efter Socialdemokratiets opfattelse indeholder lovforslaget en række elementer, som Socialdemokratiet støtter og som sagtens ville have kunnet samle et bredt flertal i Folketinget:

- At kommunerne skal være med til at sikre, at unge mennesker, der kan blive optaget på og gennemføre en ungdomsuddannelse, faktisk kommer i gang med en sådan frem for at gå på kontanthjælp.
- At kommunerne nu forpligtes til at aktivere alle kontanthjælpsmodtagere over 30 år med aktivering, der skal være med til at bringe dem tættere på arbejdsmarkedet og væk fra passiv forsørgelse.
- At de kommunale refusionsprocenter ændres vil forhåbentlig få kommunerne til at leve op til deres lovgivningsmæssige forpligtigelser
- At den såkaldte forklædeydelse afskaffes, fordi det ikke er rimeligt, at kommunerne »opgiver« nogle borgere og overlader dem til en fuldstændig passiv lav forsørgelse.

Regeringen og Dansk Folkeparti har imidlertid insisteret på, at lovforslaget også skulle medtage de svageste kontanthjælpsmodtagere, der ikke er arbejdsmarkedsparate, i kravet om 300 timers beskæftigelse inden for 2 år for gifte kontanthjælpsmodtagere.

Socialdemokratiet mener, at det er for vidtgående, at regeringen og Dansk Folkeparti insisterer på at stille beskæftigelseskrav til nogle af samfundets svageste mennesker, der ikke har mulighed for at finde arbejde, og mennesker, der ifølge de kommunale visitationsregler har så store problemer, at de ikke vil kunne håndtere et arbejde, og som der ikke findes arbejde til.

Høringssvarene og udvalgsbehandlingen har dokumenteret, at der er mennesker i den såkaldte matchgruppe 4, der ikke er i stand til at få eller fastholde et arbejde.

Arbejdsgivere har endda været ude og fortælle offentligt, at de ikke vil ansætte mennesker visiteret i matchgruppe 4 – heller ikke, hvis de fik dem gratis.

Socialdemokratiet vil ikke støtte et lovforslag, der stiller krav til mennesker, som de på ingen måde kan honorere. Socialdemokratiet kan ikke støtte et forslag, som samtidig fjerner indkomstgrundlaget fra disse mennesker.

Af høringsvarene og udvalgsbehandlingen fremgår det også, at der ikke er den nødvendige retssikkerhed for mennesker, der vil blive rådighedsvurderet efter de nye beskæftigelseskrav. Borgerne får ret til at klage over, at de mister kontanthjælpen, men de har ikke adgang til at klage over, at de bliver placeret i en given matchgruppe. Det betyder, at de ikke har klageadgang over en visitation, som har konsekvens i forhold til, om de skal leve op til kravet om de 300 timer beskæftigelse. Borgerne kan ikke klage over visitationen, og det er jo til syvende og sidst den, der afgør, om de ender med at miste kontanthjælpen.

Et *andet mindretal* i udvalget (RV) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil dog stemme for de stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* i udvalget (SF og EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil dog stemme for de af Det Radikale Venstre og de af beskæftigelsesministeren under nr. 6-10 stillede ændringsforslag.

Det Radikale Venstres, Socialistisk Folkepartis og Enhedslistens medlemmer af udvalget mener for det første, at lovforslaget helt overordnet bygger på en principiel holdning om, at mennesker med anden etnisk baggrund end dansk ikke er ligeværdige, ikke fortjener samme vilkår som danske statsborgere og selv bærer det primære ansvar for den ulighed, der eksisterer i det delte Danmark. RV, SF og EL er dybt bekymret over, at den foreslåede »300-timers-regel« fjerner forsørgelsesgrundlaget for en gruppe af borgere, der ikke har mulighed for at komme ud på arbejdsmarkedet. Regeringen forudsætter, at stort set alle kan få 300 timers arbejde på 2 år; også de kontanthjælpsmodtagere, der ifølge regeringens egen officielle definition vurderes at have »så væsentlige begrænsninger i kompetencer og ressourcer, at den ledige ikke umiddelbart vil kunne indgå i jobfunktioner på det ordinære arbejdsmarked«. Dermed fjerner regeringen den grundlovssikrede ret til hjælp fra det offentlige til dem, »der ikke kan ernære sig eller sine«. På trods af situationens alvor, kritik fra menneskerettighedsekspertter og gentagne forespørgsler har regeringen nægtet at forholde sig til, hvor lidt disse mennesker kan leve for, og hvilket forsørgelsesgrundlag borgerne har krav på.

RV, SF og EL mener for det andet, at 300-timers-reglen er en ligestillingsmæssig katastrofe. Det Radikale Venstre mener, at indvandrerkvindernes situation er den største ligestillingspolitiske udfordring, vi har i Danmark. Med 300-timers-reglen skaber regeringen imidlertid helt bevidst en situation, hvor det netop er disse kvinder, der mister kontanthjælpen og dermed retten og pligten til en aktivering, der kunne bringe dem tættere på arbejdsmarkedet. Regeringen sømmer kvinderne fast til kødgryderne. For når kvinderne ikke har deres egne penge, så bliver de endnu mere afhængige af deres mænd.

RV, SF og EL finder for det tredje, at reglen er et klart udtryk for regeringens diskrimination af etniske minoriteter. 300-timers-reglen rammer nemlig kun ægtepar, mens samlevende fritages. Ægtepar, der vil undgå reglen, kan dermed blot lade sig skille. For et familiesammenført ægtepar, hvis opholdstilladelse afhænger af ægteskabet, vil dette dog være forbundet med stor usikkerhed. At denne generelle regelændring for alle ægtepar på kontanthjælp indgår i et integrationsforlig viser de reelle hensigter bag forliget.

For det fjerde er RV, SF og EL en stærk modstander af, at reglen giver borgerne incitament til at elendigøre sig. Med 300-timers-reglen vil det kunne betale sig at bringe sig selv længere fra arbejdsmarkedet, fordi de allerdårligste er fritaget. Det er et helt forkert signal at sende. Vejen til integration går netop igennem arbejdsmarkedet, og derfor skal der være støtte og opbakning til de kontanthjælpsmodtagere, der ønsker at gøre en indsats for at komme tilbage på arbejdsmarkedet.

For det femte mener RV, SF og EL, at integration på arbejdsmarkedet sikres ved at holde fokus på den enkeltes aktuelle behov, ressourcer og begrænsninger. Derfor finder RV, SF og EL det grotesk, at der ikke er nogen øvre tidsgrænse for, hvor længe ledige, der skiftevis befinder sig i matchgruppe

4 og 5, kan spare sammen til at blive ramt af 300-timers-reglen. Det er vigtigt, at vi ikke bruger de lediges historie til straf, men støtter dem i deres nuværende bestræbelser på at komme tættere på arbejdsmarkedet.

Endvidere stiller RV, SF og EL sig kritisk over for brugen af matchgruppeværktøjet til at træffe retligt bindende afgørelser med. Regeringen bekræfter nemlig i svaret på spørgsmål 33, at det afhænger af den enkelte sagsbehandlers eller anden aktørs skøn, om den ledige omfattes af 300-timers-reglen. Dermed befinder den ledige, der i forvejen står i en svær situation med udsigt til at miste forsørgelsesgrundlaget, sig i realiteten i en situation uden tilstrækkelig retssikkerhed.

RV, SF og EL's fokus er at skabe social mobilitet, at få folk i beskæftigelse og at bryde den negative sociale arv, og derfor ønskes en aktiv indsats, fordi den virker. RV, SF og EL finder derfor, at de partier, der ønsker 300-timers reglen, i det mindste burde kunne stemme for de af Det Radikale Venstre stillede ændringsforslag. Det foreslås, at det bliver muligt for kommunerne at dispensere fra reglen, hvis en person objektivt, jævnfør den såkaldte matchplacering, aktivt har forbedret sine muligheder for at komme i beskæftigelse, og at borgere, der rammes af 300-timers-reglen, får ret til at modtage tilbud om aktivering, der kan bringe dem tættere på arbejdsmarkedet. Ligeledes foreslås, at de 300 timer opgøres for de seneste 24 måneder, og at der derfor ikke skal optjenes 300 nye timer, for at en ægtefælle på kontanthjælp kan generhverve retten til støtte.

RV, SF og EL ønsker en massiv indsats for at få unge med dansk og anden etnisk baggrund op på et højt uddannelsesniveau. Men forslaget om uddannelsespligt, som alene rettes mod unge på kontanthjælp, er næppe løsningen. Det store problem er frafaldet, og derfor bør støtte og vejledning styrkes. Forslaget om uddannelsespligt risikerer blot at øge det store frafald, hvis ikke der er tilstrækkelige ressourcer til at støtte op om de unge, der påbegynder en uddannelse. RV, SF og EL noterer sig, at regeringen garanterer disse unge ret til støtteforanstaltninger, men er bekymret over, at der tilsyneladende ikke forudsættes et forøget ressourcebehov som følge heraf. RV, SF og EL noterer sig, at regeringen via svar på spørgsmål har garanteret, at adgangen til de to vigtige forberedende forløb i produktionsskolerne og den forberedende voksenuddannelse ikke påvirkes af lovforslaget. Dette er afgørende, og præciseringen heraf bør nævnes eksplicit i bekendtgørelsen, når reglen træder i kraft.

Endvidere kunne man ønske sig, at regeringen tog hånd om et andet afgørende problem, der forhindrer mange unge med anden etnisk baggrund i at gennemføre en uddannelse, nemlig diskriminationen i forbindelse med praktik. Undervisningsministeriet har oplyst, at blot 5 pct. af de eksisterende uddannelsesaftaler på erhvervsuddannelserne omfatter indvandrere og efterkommere heraf, mens disse udgør ca. 20 pct. af de praktikpladsløse og i december udtalte lederen af automekanikeruddannelsen på Erhvervsskolen Hamlet i Hillerød, at når skolen sender et nyt hold lærlinge ud i praktik efter grundforløbet, sidder der altid en flok tilbage uden uddannelsesaftaler. »I ni ud af ti tilfælde er det elever med anden etnisk baggrund, der sidder tilbage«. Tal, som BAT-kartellet har offentliggjort i februar, afslører den samme diskrimination af unge med anden etnisk baggrund inden for byggefagene. Disse forhold afhjælper uddannelsespligten ingenlunde.

RV, SF og EL finder det endelig grotesk, at kommunen på ubestemt tid kan gøre kontanthjælpen tilbagebetalingspligtig for unge, der springer fra en uddannelse uden »rimelig« grund. Dette fører til en stigmatisering af de svageste unge, som har brug for støtte og vejledning – ikke en økonomisk pisk over hovedet.

RV, SF og EL mener, at der er et stort behov for nye, personrettede initiativer, der kan fremme integrationen af etniske minoriteter på arbejdsmarkedet. Derfor beklager RV, SF og EL, at integrationskontrakten ikke indeholder et eneste nyt initiativ eller aktivitet, men at der udelukkende er tale om, at et nyt bureaukrati i form af et sagsomslag om alé rede eksisterende aktiviteter.

RV, SF og EL beklager, at de kommunale sagsbehandlere nu skal bruge tid på at indberette oplysninger til staten, som den allerede har i de mangfoldige registre, der indberettes til under Integrationsministeriet og Beskæftigelsesministeriet. Det er oplyst, at der afsættes 35 kr. pr. sag til udarbejdelse af status på integrationskontrakterne, hvilket i sig selv er et vidnesbyrd om det manglende potentiale i forslaget. RV, SF og EL finder det ganske uklart, hvad konsekvenserne bliver for udlændinge, som ikke deltager de foreslåede 85 pct. i alle aktiviteter, men i øvrigt er velintegreerede.

RV, SF og EL frygter, at konsekvensen af denne yderligere bureaukratisering af integrationsindsatsen bliver langsommere integration.

RV, SF og EL er til gengæld positive over for den såkaldte »nye chance til alle«, hvor kommunerne skal vende bunken af sager, der har ligget længe, for at få sat en indsats i gang. RV, SF og EL stiller sig dog kritisk over for den komplicerede og administrativt tunge tilskudsmodel, der er en del af forslaget. RV, SF og EL mener, at det sender et meget uheldigt signal, at de kommuner, der hidtil har klaret indsatsen dårligst, får den største andel af midlerne, mens de effektive kommuner, der lever op til lovens krav, straffes. Endvidere konstaterer RV, SF og EL, at regeringen i sine svar har ladet forstå, at den ikke vil følge loven, for så vidt angår tildelingen af midler – idet fordelingen fastlægges før den 1. juli 2006, som er den dato, der fremgår af lovforslaget.

RV, SF og EL kan ikke støtte lovforslaget, da den sociale og ligestillingsmæssige slagside er så stor, at integrationen samlet set må forventes at blive sat tilbage. Det Radikale Venstre har dog stillet tre ændringsforslag, der tilsammen vil løse nogle af de mest åbenlyse problemer med 300-timers-reglen, og RV, SF og EL håber, at flertallet bag integrationsaftalen vil støtte disse forbedringer.

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af *beskæftigelsesministeren*, tiltrådt af et flertal (V, S, DF, KF og RV):

Til § 1

1) I den under *nr. 1* foreslåede § 21 b indsættes som *stk. 5*:

»*Stk. 5.* Vurderer kommunen, at der er risiko for, at den unge, som påbegynder en uddannelse efter *stk. 4*, kan få særlige vanskeligheder ved at gennemføre uddannelsen, skal kommunen underrette uddannelsesinstitutionen om, at den unge efter § 21 b er pålagt at påbegynde en uddannelse. Underretning kan ske uden samtykke fra den unge.«

[Underretning af uddannelsesinstitutionen i særlige tilfælde]

2) *Nr. 5* udgår.

[Forslaget om særlige regler for en beskæftigelsesrettet indsats for personer, der har særlig svært ved at blive integreret på arbejdsmarkedet, udgår]

Til § 2

Af et *mindretal* (RV), tiltrådt af et *mindretal* (S, SF og EL):

3) I det under *nr. 7* foreslåede § 13, *stk. 9*, indsættes som 2. og 3. *pkt.*:

»Kommunen kan endvidere efter en konkret vurdering bestemme, at en ægtefælle, hvis arbejdsevne er så nedsat, at jobfunktioner, der er forenelige med den pågældendes kompetencer og ressourcer, kun kan findes i et meget begrænset omfang på det ordinære arbejdsmarked, og som aktivt har deltaget i alle tilbudte beskæftigelsesfremmende aktiviteter og søgt relevant arbejde på det ordinære arbejdsmarked, ikke er omfattet af *stk. 8*. Afgørelse efter 2. *pkt.* træffes for 3 måneder ad gangen.«

[Mulighed for, at kommunen kan dispensere fra kravet om 300 timers arbejde inden for de seneste 24 kalendermåneder]

4) I det under *nr. 7* foreslåede § 13, *stk. 11, nr. 5*, indsættes efter »arbejdsmarked«: », ogperioder, hvor kommunen efter *stk. 9, 2. pkt.*, har bestemt, at den pågældende ikke er omfattet af *stk. 8*,«.

[Dispensationsperioder forlænger den periode, inden for hvilken der skal dokumenteres 300 timers arbejde]

5) I det under *nr. 7* foreslåede § 13, *stk. 12*, udgår 2. *pkt.*, og i stedet indsættes:

»I perioden, indtil ægtefællen igen bliver berettiget til hjælp efter 1. *pkt.*, har ægtefællen ret til uden økonomisk støtte at deltage i tilbud efter reglerne i kapitel 10 og 11 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Kommunen træffer efter et konkret skøn afgørelse om tilbud.«

[Retten til kontanthjælp generhverves, når ægtefællen kan dokumentere 300 timers ordinært og ustyttet arbejde inden for de seneste 24 måneder, uanset om timerne ligger før eller efter det tidspunkt, hvor retten til hjælp ophørte, og ret til at deltage i tilbud uden økonomisk støtte for en ægtefælle, hvis hjælp er bortfaldet efter 300-timers reglen]

Af *beskæftigelsesministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

6) I *nr. 19* indsættes efter den foreslåede affattelse af § 100, *stk. 1*, som nyt stykke:

»*Stk. 2*. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvornår kommunen opfylder betingelserne for at få 65 pct. refusion efter *stk. 1*, herunder om, hvilken dokumentation kommunen skal fremlægge.«

Stk. 2 bliver herefter *stk. 3*.

[Bemyndigelse til beskæftigelsesministeren til at fastsætte regler om, hvornår kommunen kan få 65 pct. refusion af udgifterne til kontant- og starthjælp m.v. i aktive perioder]

Til § 3

7) I *stk. 1* ændres »1. marts 2006« til: »1. april 2006«.

[Udskudt ikrafttræden]

8) I *stk. 5* ændres »1. marts 2006 til 28. februar 2007« til: »den 1. april 2006 til den 31. marts 2007«.

[Konsekvensændring som følge af udskudt ikrafttræden]

9) I *stk. 6* ændres »den 1. marts 2007 til den 29. februar 2008« til: »den 1. april 2007 til den 31. marts 2008«.

[Konsekvensændring som følge af udskudt ikrafttræden]

10) I *stk. 7* ændres »den 29. februar 2008« til: »den 31. marts 2008«.

[Konsekvensændring som følge af udskudt ikrafttræden]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Målgruppen for uddannelsesforslaget er unge, som kommunen har vurderet er i stand til at kunne gennemføre en uddannelse på almindelige vilkår. Disse unge forventes som udgangspunkt at kunne klare sig i det ordinære uddannelsessystem på lige fod med andre unge og med de muligheder for hjælp og vejledning, som der eksisterer i dag.

Det er imidlertid regeringens opfattelse, at der blandt disse unge vil være nogle, der f.eks. på grund af sociale og psykiske omstændigheder – vil have større risiko end andre unge for at frafalde en uddannelse. Det er vigtigt, at også disse unge får de bedste betingelser for at gennemføre en uddannelse.

Det foreslås derfor, at kommunen – når den pålægger en ung at påbegynde en uddannelse – samtidig skal vurdere, om den unge har særlig risiko for ikke at kunne gennemføre uddannelsen. Hvis der er en sådan risiko, forpligtes kommunen til at underrette den pågældende uddannelsesinstitution.

Formålet er at støtte disse unge i, at de fastholdes i uddannelse, og at de – hvis de har valgt en forkert uddannelse – påbegynder en ny uddannelse, inden de falder fra.

Det foreslås, at underretningen uden nærmere begrundelse oplyser om, at den unge forud for uddannelsesstart har været omfattet af et uddannelsespålæg. Underretningen bør i overensstemmelse med god forvaltningsskik så vidt muligt ske med samtykke fra den unge. Underretning kan dog ske uden den unges samtykke.

Det skal understreges, at de unge begynder uddannelsen på ordinære vilkår, herunder de muligheder for støtte, vejledning og særlig tilrettelæggelse samt uddannelsesstøtte m.v., som er indeholdt i reglerne om de enkelte uddannelser.

I de erhvervsrettede ungdomsuddannelser udarbejdes der ved uddannelsens start en individuel uddannelsesplan, som kan justeres undervejs i forløbet, og som skal sikre, at eleven realistisk kan gennemføre uddannelsen. Ved udarbejdelsen af planen og ved justeringen heraf vil der være mulighed for at tilpasse planen til elevens forudsætninger, herunder at yde ekstra støtte og vejledning til elever med særlige problemer.

Ved at foretage en underretning er der i forhold til elever, som kommunen har givet underretning om, mulighed for i højere grad ved udarbejdelsen af uddannelsesplanen og ved justeringen heraf at tilpasse planen til elevens forudsætninger, herunder at yde ekstra støtte og vejledning. Støtten vil f.eks. kunne gå ud på at sikre, at den pågældende i givet fald i stedet for at falde fra fortsætter umiddelbart i en anden uddannelse. Undervisningsministeriet vil som led i gennemførelsen af loven efterfølgende foretage de nødvendige tilpasninger af reglerne om vejledning om gennemførelse af uddannelser på Undervisningsministeriets område, der omfatter både ungdomsuddannelser og visse videregående uddannelser.

Hertil kommer, at ungdomsuddannelsesinstitutionerne allerede efter reglerne om vejledning om valg af uddannelse og erhverv er forpligtet til at underrette Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU) om, at den unge 1) er optaget på uddannelsen, 2) ikke er mødt op ved undervisningens begyndelse eller 3) står i risiko for at afbryde eller har afbrudt en uddannelse. Ved indgåelse og ophævelse af uddannelsesaftaler efter lov om erhvervsuddannelser underretter den skole, der foretager registreringen af uddannelsesaftalen eller ophævelsen, desuden UU herom.

UU forudsættes herefter at indgå i et nærmere samarbejde med institutionen eller med andre offentlige myndigheder eller institutioner om vejledning om den unges fortsatte uddannelse eller eventuelle beskæftigelse. Undervisningsministeriet vil inddrage den foreslåede lovændring i kommende ændringer af regler om Ungdommens Uddannelsesvejlednings virksomhed.

De statsligt regionale vejledningscentre for videregående uddannelser samarbejder med uddannelsesinstitutioner og UU med henblik på at gøre vejledningen synlig, gennemskelig og let tilgængelig og med henblik på at sikre sammenhæng mellem uddannelses- og erhvervsvejledning og vejledning om gennemførelse af den valgte uddannelse. Den foreslåede lovændring vil kunne give anledning til senere regelændringer om denne virksomhed, hvis der i praksis viser sig et behov herfor.

Forholdet til persondataloven

Kommunernes underretning af uddannelsesinstitutionerne er i overensstemmelse med persondatalovens § 5, da underretningens formål er at yde ekstra støtte og vejledning, som kan sikre den unges forbliven i uddannelsessystemet.

Efter persondatalovens § 6 vil underretningen kunne ske uden samtykke.

Økonomiske konsekvenser

Kommunernes udgifter ved at underrette uddannelsesstederne om de unge, der kan få særlige vanskeligheder ved at gennemføre uddannelsen, skønnes at være marginale.

Til nr. 2

Det foreslås, at bemyndigelsesbestemmelsen vedrørende en særlige beskæftigelsesrettet indsats for kontant- og starthjælpsmodtagere samt forsikrede ledige udgår. Der er her lagt vægt på, at de hensyn, der var tilsigtet med bemyndigelsen, vil blive tilgodeset ved den øvrige indsats, der indgår i »En ny chance for alle«, som vil blive tilrettelagt på en sådan måde, at der tages effektivt hånd om de lediges særlige problemer, herunder integrationsproblemer.

Der vil i den forbindelse sammen med arbejdsmarkedets parter og KL (Kommunernes Landsforbund) blive udviklet målrettede jobforløb, som kan anvendes til en beskæftigelsesrettet indsats for personer, der har særlige behov. Disse jobforløb vil blive fulgt under den landsdækkende indsats »En ny chance for alle«. Erfaringerne herfra vil eventuelt blive benyttet til at vurdere, om jobforløbene skal gøres lovpligtige.

Disse erfaringer vil også kunne blive anvendt i forhold til forsikrede ledige, og da det formodes, at en større del af målgruppen vil være kontant- og starthjælpsmodtagere, er det vurderingen, at der ikke er behov for, at ministeren også kan fastsætte regler om en særlig beskæftigelsesrettet indsats.

Hertil kommer, at forslaget – om ret og pligt til gentagen aktivering for kontant- og starthjælpsmodtagere, der er over 30 år, og som har problemer ud over ledighed – skaber rammer for, at personer med længerevarende ledighed bag sig får en løbende og målrettet indsats og ikke overlades til passiv forsørgelse.

Til nr. 3

Med ændringsforslaget gives der mulighed for, at kommunen efter en konkret, individuel vurdering kan bestemme, at en ægtefælle, hvis arbejdsevne er så nedsat, at jobfunktioner, der er forenelige med den pågældendes kompetencer og ressourcer, kun findes i et meget begrænset omfang på det ordinære arbejdsmarked (personer, der ved kommunens vurdering af beskæftigelsespotentialet er indplaceret i matchgruppe 4), ikke er omfattet af kravet om mindst 300 timers ordinært og ustøttet arbejde inden for de seneste 24 kalendermåneder. Det er en betingelse for at anvende undtagelsesbestemmelsen, at ægtefællen aktivt har deltaget i de beskæftigelsesfremmende aktiviteter, som kommunen eller AF har tilbudt, og at den pågældende har været aktivt arbejdssøgende på områder, hvor der er mulighed for, at den pågældende kan opnå ordinær beskæftigelse. For at sikre, at den pågældende også fremadrettet deltager aktivt i tilbud og er aktivt arbejdssøgende, foreslås det, at kommunens afgørelse om undtagelse fra kravet om 300 timers ordinært og ustøttet arbejde inden for de seneste 24 måneder træffes for 3 måneder ad gangen, dvs. at kommunen ved hver samtale i det individuelle kontaktførelse skal tage stilling til, om ægtefællen fortsat opfylder betingelserne for at være undtaget fra kravet.

Til nr. 4

Det foreslås, at perioden på 24 måneder, inden for hvilken en ægtefælle skal dokumentere 300 timers ordinært og ustøttet arbejde, forlænges med perioder, hvor kommunen efter forslaget i nr. 1 har undtaget den pågældende fra kravet.

Herved sidestilles de pågældende perioder med perioder, hvor den pågældendes arbejdsevne har været så begrænset, at vedkommende ikke har kunnet opnå beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked, jf. det foreslåede § 13, stk. 9, 1. pkt. Forslaget betyder, at hvis personen senere forbedrer sit beskæftigelsespotential og bliver omfattet af kravet om 300 timers arbejde, vil dispensationsperioderne indgå som »døde perioder« i beregningen af »de seneste 24 kalendermåneder«.

Til nr. 5

Med ændringsforslaget fjernes betingelsen i forslaget til § 13, stk. 12, 2. pkt., om, at generhvervelse af retten til kontanthjælp forudsætter, at alle 300 timers ordinært og ustøttet arbejde skal ligge efter det tidspunkt, hvor hjælpen ophørte.

Ændringsforslaget indebærer, at en ægtefælle, der inden ophørstidspunktet har haft f.eks. 100 timers ordinært og ustøttet arbejde, igen bliver berettiget til hjælp, hvis vedkommende opnår yderligere mindst 200 timers ordinært og ustøttet arbejde. Det er fortsat en betingelse, at de sammenlagte 300 timers arbejde til enhver tid ligger inden for de seneste 24 kalendermåneder.

Med ændringsforslaget gives der mulighed for, at en ægtefælle, hvis kontanthjælp er bortfaldet, fordi den pågældende ikke opfylder betingelsen om 300 timers ordinært og ustøttet arbejde inden for de seneste 24 måneder, fortsat har ret til at deltage i beskæftigelsesfremmende tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats kapitel 10 og 11, dog således at den pågældende ikke modtager økonomisk støtte under deltagelsen. Der er derimod ikke pligt til at deltage i tilbud. Det forudsættes derfor, at ægtefællen aktivt anmoder kommunen om at få adgang til tilbud. Det forudsættes ligeledes, at kommunen vejleder ægtefællen om denne mulighed.

Retten til tilbud omfatter tilbud om vejledning og opkvalificering samt tilbud om virksomhedspraktik efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats kapitel 10 og 11. Det er kommunen, der ud fra den enkeltes ønsker og forudsætninger og under hensyn til arbejdsmarkedets behov træffer afgørelse om tilbud, herunder om tilbuddets varighed og omfang.

Til nr. 6

Der er behov for at fastsætte regler om, hvilke krav kommunen skal opfylde for at få 65 pct. i refusion af forsørgelsesydelsen under aktivering, for at sikre, at aktiveringen har den nødvendige kvalitet.

Ordningen vil blive fulgt med henblik på at vurdere, om ordningen har den tilsigtede virkning. Såfremt der måtte vise sig behov for det, bør der være mulighed for at kunne tilpasse de krav, som kommunerne skal opfylde for at få 65 pct. refusion.

Det foreslås derfor, at ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om, hvilke betingelser der skal være opfyldt, for at staten refunderer 65 pct. af kommunens udgifter til kontant- eller starthjælp, når den person, der modtager hjælpen, deltager i revalidering eller forrevalidering efter kapitel 6 eller i tilbud efter kapitel 10 og 11 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

På baggrund af bemyndigelsen vil der blive fastsat nærmere regler om:

- At det af kommunens sag skal fremgå, at tilbud, der giver adgang til 65 pct. i refusion af forsørgelsesydelsen, opfylder de gældende krav i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats – f.eks. at det er beskrevet i og afgivet som led i udarbejdelse af en jobplan, eller at tilbuddet for kontant- og starthjælpsmodtagere under 30 år udgør mindst 30 timer om ugen sammen med eventuel ordinær beskæftigelse m.fl.
- At hvis kommunen fastsætter, at aktivering for den enkelte kun skal ske i begrænset omfang – f.eks. under 10 timer om ugen i gennemsnit over en 4-ugers-periode – er det en forudsætning for, at staten refunderer 65 pct. af forsørgelsesydelsen, at kommunen kan godtgøre og dokumentere, at personen alene kan deltage i aktivering i det angivne omfang.
- At kommunerne således fortsat kan give aktive tilbud i relativt få timer om ugen, f.eks. til personer, der har problemer ud over ledighed. Der kan f.eks. være tale om misbrugere eller andre, som i en periode ikke kan deltage i længerevarende tilbud eller aktiviteter. Det skal blot være dokumenteret, at den ledige kun kan magte et beskedent antal timer om ugen.
- At personer i aktivering ved længerevarende fravær, herunder sygdom, f.eks. efter 2 ugers sammenhængende fravær ikke længere anses for at være i et aktivt tilbud. Det betyder, at personen anses for ophørt i tilbuddet med den virkning, at refusionen for udgifter til kontant- og starthjælp herefter skal være på 35 pct.

Endelig vil det blive præciseret, at kommunen kun får 65 pct. i refusion for den periode, som tilbuddet dækker. Er der f.eks. tale om et tilbud på 15 dage, er det kun for disse dage, at kommunen får 65 pct. i refusion af forsørgelsesydelsen.

Den samlede administrative merudgift anslås til ca. 1 mio. kr. årligt, som omfatter dels sagsbehandling i forbindelse med at dokumentere, at aktiverede ikke kan klare aktivering i større omfang (ca. 0,7 mio. kr.), dels ekstra udgifter til de kommunale revisorer (ca. 0,3 mio. kr.).

Til nr. 7

Med ændringsforslaget foreslås lovens ikrafttræden udskudt til den 1. april 2006.

Til nr. 8-10

Ændringsforslagene er en konsekvens af forslaget om udskudt ikrafttræden, jf. ændringsforslag nr. 7.

*Charlotte Antonsen (V) Erling Bonnesen (V) fmd. Tina Nedergaard (V) Marion Pedersen (V)
 Jens Vibjerg (V) Bent Bøgsted (DF) Colette L. Brix (DF) Jakob Axel Nielsen (KF)
 Tom Behnke (KF) Thomas Adelskov (S) Kim Mortensen (S) nfmd. Jytte Andersen (S)
 Anne-Marie Meldgaard (S) Lone Møller (S) Morten Østergaard (RV) Ole Sohn (SF)
 Jørgen Arbo-Bæhr (EL)*

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurin (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Oversigt over bilag vedrørende L 89

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra beskæftigelsesministeren
2	Høringssvar og høringsnotat, fra integrationsministeren
3	Supplerende høringssvar, fra integrationsministeren
4	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
5	Høringssvar fra UNHCR i dansk oversættelse og høringsnotat herom, fra integrationsministeren
6	Teknisk gennemgang den 12. januar 2005
7	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
8	Kopi af svar på L 93 – svar på spm. 1-24, fra integrationsministeren
9	Kopi af svar UUI L 93 – svar på spm. 25-34, fra integrationsministeren
10	1. udkast til betænkning
11	Ændringsforslag, fra beskæftigelsesministeren
12	Notat om »En ny chance til alle«, fra beskæftigelsesministeren
13	2. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 89

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om bistand til et ændringsforslag, som giver kommunen dispensationsmulighed fra 300-timers-kravet for personer, der stiger i matchkategori, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om, hvilke initiativer der vil blive igangsat for at undgå at komme på kant med grundloven og FN-konventionen om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm., om det er hensigtsmæssigt, at kvinder fastholdes som hjemmegående, når man tager i betragtning, at meningen med lovforslagene bl.a. er at bidrage til respekt for ligestilling mellem kønnene i indvandremiljøerne, jf. bemærkningerne til lovforslaget, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om de ligestillingsmæssige konsekvenser for forholdet mellem etniske minoriteter og etniske danskere af, at 300-timers reglen kun dækker ægtefæller, mens samlevende fritages, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm., om de, der mister retten til at modtage forsørgelsesydelse efter

-
- 300-timers reglen, stadig har ret til at deltage i aktiveringstilbud, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 6 Spm., om 300-timers reglen primært forventes at ramme etniske minoritetsægtepar, og om det er formålet med reglens indførelse, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 7 Spm., om ægtefæller, der lader sig skille for i stedet at indlede et ægteskabslignende forhold, ikke vil være omfattet af 300-timers reglen, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 8 Spm. om, hvilke opholdsretlige konsekvenser de foreslåede regler har, hvis et familiesammenført ægtepar vælger at blive skilt og optage ægteskabslignende samliv, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 9 Spm. om, hvilke initiativer ministeren vil tage for at sikre kontanthjælpsmodtagernes retssikkerhed mht. indplacering i matchkategorierne 1-5, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm., om det er ministerens opfattelse, at en kontanthjælpsmodtagers chance for at erhverve 300 timers ordinært arbejde på 2 år, er upåvirket af personens arbejdsmarkedsmæssige match, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm., om der er eksempler på, at andre aktørers aflønning afhænger af, om den ledige bevæger sig op eller ned i matchgruppesystemet, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om, hvilke økonomiske konsekvenser 300-timers reglen vil have for ledige, der i løbet af perioden bevæger sig mellem matchgruppe 4 og 5, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm., om hvilke retssikkerhedsmæssige problemer det medfører, at andre aktører ikke kan ændre en matchgruppevurdering, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm., om de foreløbige indrapporteringer af kommunernes matchplacering af kontanthjælpsmodtagere giver grund til at ændre forslagets økonomiske konsekvenser, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm., om det er muligt at klage over afgørelsen til de sociale nævn, når en ledig fratages kontanthjælpen efter 300-timers-reglen, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om, efter hvilke kriterier en kommune skal vurdere, hvorvidt en ung har en rimelig grund til at springe fra sin uddannelse, og om hjælpen som følge heraf skal gøres tilbagebetalingspligtig (jf. § 21, stk. 4), til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm., om ministeren kan bekræfte, at lovforslaget ingen konsekvenser har for kommunernes brug af produktionsskoler og forberedende voksenundervisning, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm., om regeringen kan garantere, at forslaget om uddannelsesgaranti ikke vil medføre en forringelse af de særlige foranstaltninger,

-
- som de relevante uddannelser yder unge med særlige behov, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm. om, hvordan ministeren vil sikre, at tilskudsmodellen ikke bliver en form for omvendt resultatløn, der belønner de kommuner, der ikke har levet op til lovens krav om gentagen aktivering, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm., om ministeren kan bekræfte, at tilskudsmodellen ikke påvirker kommunernes mulighed for at hjemtage refusion for aktiveringsindsatsen, og at kommunerne dermed kompenseres to gange for aktiveringen, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm. om, hvilke initiativer ministeren påtænker for at undgå, at kommunerne undlader at anvende aktivering af kontanthjælpsmodtagere for at få økonomisk kompensation, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 22 Spm. om, hvordan det sikres, at kampagnen »En ny chance til alle« får den forventede effekt, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 23 Spm., om lovforslaget skærper behandlingspligten, og om der er grænser for, hvilke behandlinger man kan tvinge modtagere af offentlige ydelser til at gennemgå, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 24 Spm., om kommunerne kan pålægge psykisk syge og misbrugere at indgå i behandlingsforløb som betingelse for udbetaling af kontanthjælpen, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 25 Spm., om lovforslaget indeholder tilstrækkelig fleksibilitet til, at en banal forkølelse ikke skal udløse en selvstændig vurdering af behovet for en sygeopfølgingsplan, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 26 Spm. om, hvilke aktiviteter kommunerne skal afholde for det beløb (1 mio. kr.), der ifølge lovforslaget er afsat til integrationskontrakterne i 2006, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 27 Spm., om integrationskontrakten ikke indeholder nye initiativer, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 28 Spm. om, hvilke nye aktiviteter integrationskontrakten indeholder, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 29 Spm., om mtc hgruppe 5 er undtaget fra 300-timers-reglen, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 30 Spm. om, hvor den nedre grænse for rådighedsbeløb går, og ud fra hvilke kriterier rådighedsbeløbet er fastsat, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 31 Spm. om teknisk bistand til udarbejdelse af ændringsforslag, der sikrer, at borgere, der rammes af 300-timers-reglen, får ret men ikke pligt til at deltage i aktivtilbud, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå

-
- 32 Spm., om familiesammenførte med mindst 2 års samliv kan lade sig skille uden opholdsretslige konsekvenser for at undgå at blive omfattet af det objektive rådighedskriterium, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 33 Spm., om kommunerne og andre aktører visiterer ensartet til matchkategorierne, og hvad det betyder for den lediges retsstilling, at visitationsvejledningen ikke indeholder objektive kriterier, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 34 Spm., om andre aktører, der matchgruppevurderer ledige, vil blive omfattet af regler om journal- og notatpligt, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 35 Spm. om, hvorfor matchgruppe 4 ikke er undtaget fra lovforslaget, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 36 Spm. om, hvorfor det er den af ægtefællerne, der er længst fra arbejdsmarkedet, der mister retten til kontanthjælp og dermed retten til aktivering, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 37 Spm. om, hvor længe en ledighedsperiode maksimalt kan forlænges, samt hvordan skiftende ægteskabelige relationer kan påvirke retten til kontanthjælp, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 38 Spm. om teknisk bistand til udarbejdelse af ændringsforslag, som skal sikre, at det objektive rådighedskriterium anvendes fortløbende over de seneste 24 måneder, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 39 Spm., om kommunernes sanktionsmuligheder ophører, når en ledig er fyldt 25 år, herunder om 26-årige er omfattet af tilbagebetalingspligten, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 40 Spm., om unge kontanthjælpsmodtagere, der selv søger ind på produktionsskole, ikke udsættes for sanktioner som følge af uddannelsespligten, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 41 Spm. om, hvad det økonomiske incitament og de ekstra midler består i, når kommunerne ikke kompenseres mere end normalt, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 42 Spm. om, hvorfor der ikke er valgt en model, hvor kommuner modtager tilskud på baggrund af deres andel af kontanthjælpsmodtagere over 30 år med andre problemer end ledighed, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 43 Spm. om sagsbehandlerens fulde adgang til den lediges fulde historik i kommunen, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 44 Spm. om, hvorfor uddannelsesinstitutionen skal vide, at nogle er i særlig risiko for at frafalde uddannelsen, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 45 Spm., om kommunen kan pålægge en ung at tage en gymnasial uddannelse, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 46 Spm., om ministeren er enig i besvarelsen af spm. 40, til undervis-

ningsministeren, og ministerens svar herpå

47

Spm., om kontanthjælpsmodtagere, der søger FUV, kan hindres heri eller sanktioneres herfor som følge af undervisningspligten, til beskæftigelsesministeren og undervisningsministeren, og beskæftigelsesministerens svar herpå

Nogle af udvalgets spørgsmål til beskæftigelsesministeren og undervisningsministeren og disses svar herpå

Spørgsmålene er optrykt efter ønske fra udvalget.

Spørgsmål 7:

Lovforslaget gælder kun for ægtepar, mens de som lever sammen i ægteskabslignende forhold ikke er dækket af reglerne. Kan ministeren bekræfte, at ægtefæller der lader sig skille, for i stedet at indlede et ægteskabslignende forhold, ikke vil være omfattet af 300-timers-reglen?

Svar:

Det kan bekræftes, at forslaget om bortfald af kontanthjælpen til en ægtefælle, der ikke har haft 300 timers ordinært og ustøttet arbejde inden for de seneste 24 måneder, kun gælder for gifte personer. Dette hænger sammen med, at ægtefæller har gensidig forsørgelsespligt, og at den pågældende ægtefælle derfor fortsat er sikret et forsørgelsesgrundlag.

Spørgsmål 15:

Kan ministeren bekræfte, at det er muligt at klage over afgørelsen, når en ledig fratages kontanthjælpen efter 300-timers reglen til de sociale nævn, herunder over den matchplacering, der ligger til grund for afgørelsen? Ministeren bedes endvidere bekræfte, at klagen ikke har opsættende virkning på sagen, og oplyse hvor lang sagsbehandlingstid en ledig, der har fået frataget kontanthjælpen, maksimalt kan påregne til behandlingen af klagen.

Svar:

Jeg kan bekræfte, at en ægtefælle, hvis ret til kontanthjælp bortfalder efter 300timersreglen, kan klage over kommunens afgørelse om bortfald af hjælpen til det sociale nævn efter de almindeligt gældende regler i retssikkerhedslovens kapitel 10, jf. også mit svar til Arbejdsmarkedsudvalget, Alm. del. – spørgsmål 42.

Nævnets prøvelse omfatter alle retlige spørgsmål, der er af betydning for personens ret til ydelsen, herunder om personens arbejdsevne er så begrænset, at vedkommende er omfattet af undtagelsesbestemmelsen i forslaget til § 13, stk. 9. I denne vurdering kan indgå, om den pågældende ægtefælles arbejdsevne er så begrænset, at vedkommende ikke kan opnå beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked, og dermed om den pågældende i stedet for at være indplaceret i matchkategori 1, 2, 3 eller 4, burde have været placeret i matchkategori 5.

At det er de almindeligt gældende regler i retssikkerhedslovens kapitel 10, der finder anvendelse, indebærer, at klagen ikke har opsættende virkning, jf. retssikkerhedslovens § 72.

Med hensyn til de gennemsnitlige sagsbehandlingstider i de sociale nævn kan jeg henvise til min tidligere besvarelse til Arbejdsmarkedsudvalget, Alm. del spørgsmål 22, hvoraf det fremgår, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid varierer fra nævn til nævn og ligger mellem 40 og knap 200 dage for sager inden for aktivlovens område.

Jeg vil dog her – ligesom i besvarelsen af Alm. del spørgsmål 42 - henvise til reglen i retssikkerhedslovens § 71, stk. 4, hvorefter der er mulighed for en særlig hurtig sagsbehandling »i tilfælde, hvor der er tale om en øjeblikkelig opstået trangssituation, eller hvor der i øvrigt er et særligt behov

herfor«. Her kan formanden for nævnet træffe en foreløbig afgørelse, der snarest muligt skal behandles i et møde i nævnet.

Spørgsmål 18:

Kan regeringen garantere, at forslaget om uddannelsesgaranti ikke vil medføre en forringelse af de særlige foranstaltninger, som de relevante uddannelser yder unge med særlige behov - eksempelvis de tekniske skolars såkaldte TEK1 støtte til elever med særlige behov, selvom målgruppen må forventes udvidet markant, hvis forslaget virker efter hensigten?

Svar:

Undervisningsministeriet har oplyst, at elever, der optages i en erhvervsuddannelse, har krav på den samme undervisning, herunder for eventuel specialpædagogisk støtte og anden særlig tilrettelæggelse, uanset om eleven har været kontanthjælpsmodtager før optagelsen i uddannelsen eller ikke.

Jeg kan henholde mig hertil, idet jeg gør opmærksom på, at lovforslaget ikke indebærer ændringer af unges retsstilling i forhold til uddannelsesinstitutionerne men alene i forhold til betingelserne for udbetaling af kontanthjælp. Jeg bemærker yderligere, at de unge, som efter forslaget får en ny tilskyndelse til at gennemføre en uddannelse, er unge, som efter kommunens vurdering vil kunne gennemføre uddannelsen efter reglerne for den pågældende uddannelse.

Spørgsmål 23:

Kommunerne har allerede hjemmel til (§ 11 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område), at anmode personer, der søger hjælp, om at lade sig undersøge hos en læge, eller blive indlagt til observation og behandling som led i sagsbehandlingen. Skærper lovforslaget behandlingspligten, og er der grænser for hvilke behandlinger, man kan tvinge modtagere af offentlige ydelser til at gennemgå?

Svar:

Lovforslaget medfører ikke en skærpelse af pligten til at lade sig behandle. Det er alene den behandling, der i mange år har kunnet være en betingelse for at få hjælp, der kan stilles krav om. Behandlingen må på ingen måde kunne medføre fare for liv eller førlighed.

Kommunen kan efter § 11, stk. 1, nr. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område anmode borgeren om at blive undersøgt af en læge eller om at blive indlagt til observation og behandling, hvis borgerens helbred har betydning for, om borgeren er berettiget til at få den hjælp, som borgeren har søgt om. § 11, stk. 1, nr. 2, viderefører den tidligere gældende § 10, stk. 2.

Af bemærkningerne til den tidligere gældende § 10 fremgår, at bestemmelsen svarer til bistandslovens § 17. Første led af bistandslovens § 17 havde følgende ordlyd: »Den myndighed, der behandler en sag efter denne lov, kan pålægge den, der søger bistand, at medvirke til sagens oplysning, herunder ved at lade sig undersøge af en læge eller indlægge til observation og behandling.« Af bemærkningerne til bistandslovens § 17 fremgår, at det fastslås, at den, der søger bistand, har pligt til at lade sig undersøge og behandle; og at tilsvarende bestemmelser findes i den (da)gældende lovgivning, samt at formuleringen svarer til en bestemmelse i loven om den sociale ankestyrelse (§ 8).

Der vil typisk være tale om en undersøgelse hos en praktiserende læge, som regel ansøgerens egen læge. Undersøgelse hos en eller flere speciallæger kan også være relevant.

Spørgsmål 25:

KL påpeger i deres høringssvar, at kravet om vurdering af behovet for en sygeopfølgning skal afklares umiddelbart efter, at kommunen er blevet bekendt med sygdommen, vil give unødigt administrativt bøv. Indeholder lovforslaget efter ministerens opfattelse tilstrækkelig fleksibilitet til, at en banal forkølelse ikke skal udløse en selvstændig vurdering af behovet for en sygeopfølgningsplan?

Svar:

Der ligger i lovforslaget en pligt for kommunen til at vurdere, om der skal ske yderligere, når kommunen bliver bekendt med en hjælpsmodtagers sygdom.

Ved en banal forkølelse vil vurderingen ikke være omfattende. Den blotte konstatering af, at der er tale om en sygdom af meget kort varighed, vil i langt de fleste tilfælde føre til, at kommunen umiddelbart kan notere i sagen, at kommunen på grundlag af sygdommens karakter og forventede varighed har vurderet, at der ikke er behov for en sygeopfølgningsplan.

En banal forkølelse vil således udløse en vurdering af behovet for en sygeopfølgningsplan, men næppe en vurdering af omfattende karakter.

Det er forholdene i den enkelte sag, der vil være styrende for, hvor omfattende kommunens vurdering af behovet for en sygeopfølgningsplan skal være. Det er kommunens pligt at sørge for, at der er de tilstrækkelige oplysninger til, at kommunen kan foretage vurderingen af behovet for en sygeopfølgningsplan.

Der er ikke i lovforslaget opstillet formkrav til kommunens vurdering af behovet for en sygeopfølgningsplan, udover at kommunen selvfølgelig skal notere i den enkelte sag, at den har foretaget en vurdering. Jeg finder derfor, at der er tilstrækkelig fleksibilitet i lovforslaget til, at banale hverdagssygdomme ikke bevirker unødigt administrativt arbejde i kommunen.

Spørgsmål 34:

Ministeren bedes redegøre for om andre aktører, der matchgruppevurderer ledige vil blive omfattet af regler om journal- og notatpligt således, at de kan efterkomme eventuelle forespørgsler om aktindsigt.

Svar:

Hvis en anden aktør udfører opgaver for kommunen efter lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel og lov om social service, er den anden aktør omfattet af forvaltningsloven og offentlighedsloven, herunder notatpligten, i forhold til den opgave denne udfører, jf. § 43 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Spørgsmål 40:

Ministeren bedes i forlængelse af svaret på spørgsmål 17 bekræfte, at unge kontanthjælpsmodtagere, der selv søger ind på en produktionsskole, hverken forhindres eller udsættes for sanktioner som følge af uddannelsespligten. Hvis ministeren ikke kan bekræfte dette anmodes om teknisk bistand til et ændringsforslag, som sikrer, at unge, som selv har søgt ind på produktionsskole eller FVU, hverken forhindres heri eller sanktioneres herfor, som følge af uddannelsespligten.

Svar:

Mulighederne for produktionsskoleforløb påvirkes ikke af forslaget om, at unge kontant- og start-hjælpsmodtagere under 25 år skal have en uddannelse.

Under henvisning til tidligere svar kan jeg bekræfte, at uddannelsesforslaget ikke forhindrer unge i selv at søge ind på en produktionsskole, ligesom forslaget ikke indebærer, at unge, der søger ind på og optages på en produktionsskole, udsættes for sanktioner som følge af forslaget.

Spørgsmål 46:

Ministeren bedes oplyse om han er enig i nedenstående svar på spørgsmål 40, som beskæftigelsesministeren har sendt til udvalget.

Spørgsmål nr. 40:

Ministeren bedes i forlængelse af svaret på spørgsmål 17 bekræfte, at unge kontanthjælpsmodtagere, der selv søger ind på en produktionsskole, hverken forhindres eller udsættes for sanktioner som følge af uddannelsespligten. Hvis ministeren ikke kan bekræfte dette anmodes om teknisk bistand til et ændringsforslag, som sikrer, at unge, som selv har søgt ind på produktionsskole eller FVU, hverken forhindres heri eller sanktioneres herfor, som følge af uddannelsespligten.

Svar:

Mulighederne for produktionsskoleforløb påvirkes ikke af forslaget om, at unge kontant- og start-hjælpsmodtagere under 25 år skal have en uddannelse. Under henvisning til tidligere svar kan jeg bekræfte, at uddannelsesforslaget ikke forhindrer unge i selv at søge ind på en produktionsskole, ligesom forslaget ikke indebærer, at unge, der søger ind på og optages på en produktionsskole, udsættes for sanktioner som følge af forslaget.

Svar:

Jeg kan i det hele henholde mig til beskæftigelsesministerens svar.

Før en produktionsskole kan optage en ung med statstilskud, skal Ungdommens Uddannelsesvejledning have vurderet, at den unge er omfattet af produktionsskolernes målgruppe.

Produktionsskolernes målgruppe er i lov om produktionsskoler defineret som unge under 25 år, der ikke har gennemført en ungdomsuddannelse, og som ikke umiddelbart har forudsætninger for at påbegynde en sådan uddannelse, eller som har afbrudt en ungdomsuddannelse.

Lovforslaget indebærer ingen ændring af produktionsskoleloven.

Spørgsmål 47:

Kan ministrene i forlængelse af svarene på spørgsmål 40 og 46 bekræfte, at unge kontanthjælpsmodtagere der søger Forberedende Voksenundervisning ikke forhindres heri eller sanktioneres som følge af uddannelsespligten?

Svar:

Formålet med forberedende voksenundervisning (FVU) er at give voksne, der er fyldt 18 år, og som har forudsætninger for at følge undervisningen med udbytte, muligheder for at forbedre og supplere deres grundlæggende færdigheder i læsning, stavning og skriftlig fremstilling (FVU-læsning) og talforståelse, regning og basale matematiske begreber (FVU-matematik) med henblik på videre uddannelse samt at styrke voksnes forudsætninger for aktiv medvirken i alle sider af samfundslivet.

FVU er ikke omfattet af den gruppe af uddannelser, som kommunen efter uddannelsesforslaget kan pålægge en ung at søge ind på, da FVU - ligesom produktionsskoleforløb – hverken giver studie- eller erhvervskompetence.

Unge omfattet af forslaget vil fortsat kunne deltage i FVU efter de eksisterende regler herom uden at blive udsat for sanktioner. Kommunerne har også fortsat mulighed for at give FVU som tilbud til unge, der ikke vurderes at kunne gennemføre en relevant studie- eller erhvervskompetencegivende uddannelse, jf. den foreslåede § 21 b. Det svarer til, hvad der gælder for unges deltagelse i produktionsskoleforløb, og der henvises derfor til de tidligere afgivne svar herom.